
INHOUD

VOORWOORD	9
------------------	----------

DEEL I

DE MACHINEKAMER	13
------------------------	-----------

HOOFDSTUK 1 ALLES OVER PESTEN	15
--------------------------------------	-----------

1.1	Inleiding	15
1.2	Op zoek naar je naïeve pesttheorie	16
1.3	Pesten als grensoverschrijdend plagen	19

HOOFDSTUK 2 UITGANGSPUNTEN VAN DIT BOEK	21
--	-----------

2.1	Pesten: geen probleem, maar een feit	21
2.2	Bouwen in plaats van bestrijden	22
2.3	Processen zijn belangrijker dan instrumenten	23
2.4	We kijken naar groepen, eerder dan naar individuen	24
2.5	Loyaliteit: de contextuele benadering	25
2.6	Iedereen een plek!	25

HOOFDSTUK 3 OP WEG NAAR EEN IDEALE SCHOOL	27
--	-----------

3.1	Pestpreventiegeschiedenis	29
3.2	De risicoregelreflex	34

HOOFDSTUK 4 MENSEN DEUGEN	36
----------------------------------	-----------

4.1	Mensen deugen: drie stappen die helpen hier vorm aan te geven	36
4.1.1	Een leerling is meer dan zijn gedrag alleen	37
4.1.2	Kom los van oordelen en verwijten	37
4.1.3	Wees nieuwsgierig: Marsiaanse begeleiding	38

4.2	Ieder mens verdient positieve aandacht	39
4.3	Mensen bepalen hun eigen lot door middel van besluiten	40
4.4	Verschillende scripts	42
4.4.1	Het winnend script	43
4.4.2	Het verliezend script	44
4.4.3	Het niet-winnend script	45
4.5	Van verliezers naar winnaars	46
HOOFDSTUK 5 DE DANSVLOER		48
5.1	Assertief tegenover Aanklager	50
5.2	Kwetsbaarheid tegenover Slachtofferschap	51
5.3	Zorgzaamheid tegenover Slachtofferschap	51
HOOFDSTUK 6 KIKKERS EN PRINSEN		53
6.1	Hoe we in de Tachtigjarige Oorlog besloten alle WK's Voetbal te verliezen	54
6.2	Het Prins Egocollege	56
6.3	Het Paddepoelcollege	59
6.4	Hoofd in de wolken, voeten op de grond	61
HOOFDSTUK 7 OMGAAN MET RISICO'S: ANGST EN BANG		63
7.1	Angst verlamt	64
7.2	Bang leidt tot adequate actie	65
7.3	Consequenties voor de begeleiding	66
7.4	Begeleiden van angstige leerlingen: ghost busters in actie	67
7.5	Krijzen als een varken	70
HOOFDSTUK 8 IK PEST OMDAT IK ERBIJ WIL HOREN		72
8.1	Pesten vervult een behoefte	72

8.2	Erbij horen: daar ga je voor	74
8.3	Gezonde en ongezonde groepen	77
8.4	Aanpassen én jezelf kunnen zijn	78
8.5	Als je er echt buiten dreigt te vallen	80
8.6	Ten slotte	82

HOOFDSTUK 9 REIZIGERS 83

9.1	Een prettige plek om te leven	83
9.2	Reisgenoten	85
9.3	Contextuele begeleiding: geven en ontvangen	87

HOOFDSTUK 10 REISBAGAGE 90

10.1	Het ouderlijk nest	90
10.2	Meerzijdige partijdigheid	93

HOOFDSTUK 11 EMMERTJES GEVULD MET NARIGHEID 98

11.1	Bedankt, ik zal het je vergelden	99
11.2	Energie kan maken of breken	105
11.3	Mijn naam is Mien, lang niet gezien	108

DEEL II

DE BRUG 115

HOOFDSTUK 12 PESTAANPAK IN HART EN NIEREN 117

12.1	De sociale disciplinematrix	119
12.2	Het Nederlands onderwijs: een swingende jazzband?	124
12.3	Spanning zet verbindend werken onder druk	126

HOOFDSTUK 13 WERKEN MET CONTRACTEN 132

13.1	Het relationeel contract	133
------	--------------------------	-----

13.2	De versnellingsbak	136
------	--------------------	-----

HOOFDSTUK 14 OUDERS, VOLWASSENEN EN KINDEREN 144

14.1	De egoposities	144
------	----------------	-----

14.2	Het egogram	148
------	-------------	-----

14.3	Complementaire en kruistransacties	151
------	------------------------------------	-----

14.4	Verbindend werken vraagt om sterke Volwassenen	155
------	--	-----

DEEL III

HET LANDINGSGESTEL 157

HOOFDSTUK 15 WAT ZEGT DE RECHTER OVER PESTEN? 159

HOOFDSTUK 16 HERSTELGERICHT WERKEN 162

16.1	Niet straffen maar herstellen	162
------	-------------------------------	-----

16.2	Een herstelgesprek	164
------	--------------------	-----

16.3	Een herstelconferentie	170
------	------------------------	-----

HOOFDSTUK 17 PEERMEDIATION 177

HOOFDSTUK 18 HET NON-PESTCONTRACT 181

HOOFDSTUK 19 HET PROTOCOL DAT WEL WERKT 189

**HOOFDSTUK 20 PROVOCATIEVE BEGELEIDING: DE
HOMEOPATHISCHE BENADERING 193**

20.1	Plaag de pesters	193
------	------------------	-----

20.2	Voorwaarden om te provoceren	195
------	------------------------------	-----

20.3	Technieken	197
------	------------	-----

20.4	Bijsluiter: don't try this at home	201
------	------------------------------------	-----

HOOFDSTUK 21 DE NO BLAME-AANPAK	203
HOOFDSTUK 22 HET KIVA-PROGRAMMA	208
HOOFDSTUK 23 IN EN OM DE PERSONEELSKAMER	210
DANKWOORD	218
BRONNEN	219